

88. møde

Onsdag den 17. maj 1989 kl. 13.00

Dagsorden:

1) Spørgsmål til ministrene.

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 83:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for yderligere flygtningebestillinger.

Af Behnke (FP) m.fl.

3) Første behandling af lovforslag nr. L 245:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Anparter).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).

4) Forhandling om redegørelse nr. R 21:

Justitsministerens fødselssikkerhedspolitiske redegørelse af 10. maj 1989.

Mindetale:

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Her til morgen modtog vi meddelelsen om tidligere boligminister Niels Bollmanns død.

Niels Andersen Bollmann blev født den 11. juli 1939 i Brøns Sogn som søn af købmand Heinrich Bollmann og Anna Bollmann.

Niels Bollmann afsluttede sin skoleuddannelse i 1955 med realeksamen fra Skærbæk Realskole og blev derefter uddannet inden for toldvæsenet, hvor han blev toldassistent i København 1960, overtoldassistent i Vejle 1968 og toldkontrollør fra 1971. Han var endvidere i en periode beskæftiget med fagligt organisationsarbejde.

Niels Bollmann, der også tidligere havde været engageret i politik, frasagde sig i 1974 sine hverv inden for det faglige arbejde for at påtage sig organiseringen af partiet Centrum-Demo-

kraterne i Vejle Amt. Han var således i 1974–76 amtsformand og valgtes i 1975 til næstformand for partiets landsorganisation.

Samme år blev han opstillet som kandidat for partiet i Vejlekredsen, og i 1977 valgtes han til medlem af Folketinget for Vejle- og Koldingkredsene. Sidstnævnte kreds har han repræsenteret siden 1982.

Ved sit valg til Folketinget fratrådte han som næstformand for partiets landsorganisation og blev i stedet sekretær for Centrum-Demokraternes folketingsgruppe i årene 1977–81 og derefter indtil 1982 næstformand. I september 1982 indtrådte han i den nydannede regering som boligminister – en post, han besad indtil marts 1986, hvor han overtog posten som gruppeformand for sit partis folketingsgruppe. Siden 1987 var han igen næstformand for folketingsgruppen.

Herudover var Niels Bollmann i en årrække medlem af Landsskatteretten og af Ligningsrådet. Han var desuden i perioder delegeret ved FN's generalforsamling, ligesom han med stor interesse deltog i arbejdet både i Europarådet og inden for NATO's parlamentariske forsamling.

Niels Bollmann var her i Folketinget hyppigt anvendt som sit partis ordfører, især i bolig-, forsvars- og skattespørgsmål, og vi lærte ham at kende som en dygtig og sagligt meget kompetent talsmand for sit parti. Også som formand for Arbejdsmarkedsudvalget siden 1988 skabte han stor respekt om sin indsats.

Medens vore tanker og vor medfølelse går til hans nærmeste, vil vi her i huset mindes Niels Bollmann som en god og flittig kollega, afholdt af alle for sit venlige og ligefremme væsen.

(Medlemmerne påhørte stående formandens mindeord).

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Henning Rasmussen):

I skrivelse af d.d. meddeler miljøministeren, at hun ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om forsøgsudsætning af gensplejsede sukkerroer efter lov om miljø og genteknologi.

(Redegørelse nr. R 22).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

[Første næstformand]

Redegørelsen vil komme til forhandling onsdag den 24. maj 1989.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 17/5 89 om forsøgsudsætning af gensplejsede sukkerroer efter lov om miljø og genteknologi.

(Redegørelse nr. R 22).

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

1. Indledning

Med denne redegørelse får Folketinget lejlighed til – i overensstemmelse med tilsagnet fra den tidligere miljøminister – med udgangspunkt i en konkret ansøgning at drøfte de principielle aspekter ved udsætning af gensplejsede organismer i miljøet.

Der tages hermed hul på en ny udvikling, som indebærer en række muligheder, men måske også nogle risici. Udviklingen skal derfor følges nøje, og det er vigtigt, at der løbende sker en bred orientering og debat om genteknologiens muligheder og konsekvenser.

Set i et større perspektiv står vi på tærsklen til en ny udvikling, som kan betyde en teknologisk og økonomisk ændring af stor betydning for Danmark.

De nye genteknologier indebærer muligheder for at erstatte den traditionelle kemiske industri med en ny, mere miljørigtig bioindustri uden de miljøproblemer, som vi kender alt for godt.

Rigtigt anvendt kan genteknologien være med til at fremme en industri med en mere bæredygtig udvikling. Derfor er det min indstilling at give tilladelse til den konkrete ansøgning, fordi vi har en klar interesse i, at dansk industri under miljømæssigt forsvarlige vilkår er med i denne udvikling. Ellers sker den blot andre steder – uden at vi fra dansk side har indflydelse herpå.

Selv om genteknologien rummer mange positive muligheder, skal man dog ikke glemme, at der kan være negative konsekvenser ved teknologien. Men det er en problemstilling, som også findes ved anvendelsen af andre teknologier, og som vi skal gøre op med ved hjælp af viden, oplysning og sund fornuft.

Dette er baggrunden for, at jeg i det kommende halve år dels med Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg, dels med andre vil drøfte, om debatten gennem etableringen af et miljøetisk råd vil kunne tilføjes en ny dimension, som betyder en bedre klargøring af miljøproblemernes økologiske, sociale og etiske dimension.

Dette fører også til overvejelser om behovet for at placere gensplejnings- og bioteknologidebatten i en bredere naturmæssig og etisk sammenhæng, f.eks. gennem en international naturrettighedserklæring, som kunne tage sigte på artsbeskyttelse som en nødvendig del af Jordens hukommelse. Gensplejsning og bioteknologi bør i hvert fald ikke handle om, at vi kan erstatte kendte eller forsvundne arter med nye. Vore følelser og frygt over for det nye har selv sagt også deres berettigelse. Men det er vigtigt at få adskilt, hvor meget af disse følelser der skyldes erfaringer med den gamle teknologi, og hvor meget der skyldes manglende viden og forståelse for den nye teknologi.

Jesper Jensen har udtrykt det i følgende digt:

»Tag jer i vare
når nogen kommer og vil sætte følelsen
op imod fornuften.

Følelser kan være
fornuftige og ufornuftige
bekæmp ufornuftige følelser.

Fornuft kan være
følsom eller ufølsom
bekæmp ufølsom fornuft.«

2. Baggrunden for redegørelsen

Den 27. december 1988 indsendte De Danske Sukkerfabrikker A/S en ansøgning om tilladelse til udsætning i 1990 af to typer gensplejsede sukkerroer på et forsøgsareal ved Holeby på Lolland.

Den ene type sukkerroe er resistent mod ukrudtsmidlet glyphosat (Roundup), den anden type er resistent mod en virussygdom (Rhizomania).

Ifølge § 11 i lov om miljø og genteknologi er udsætning imidlertid ikke umiddelbart tilladt, men kræver godkendelse.

De Danske Sukkerfabrikkers ansøgning er på denne baggrund blevet vurderet i relation til de sundheds-, miljø- og naturmæssige forhold,